

MEDIA TRANSMISYJNE 2

PROJEKT 2

TYTUŁ PROJEKTU:

**Wyznaczanie zasięgu stacji bazowej sieci trunkingowej (450 MHz)
zlokalizowanej w punkcie o współrzędnych: 20°24'47"E, 49°43'05"N
(Limanowa).**

TERMIN: WTOREK 11:15
AUTOR: IGOR MICHALSKI

1 Wstęp

Przy wykorzystaniu programu „Mapki” (MTV) oraz „Piastr” (dla porównania) wyznaczony zostanie zasięg stacji bazowej sieci trunkingowej (450 MHz) zlokalizowanej w punkcie o współrzędnych: 20°24'47"E, 49°43'05"N (Limanowa). Antena stacji bazowej zawieszona jest na wysokości 40 m od stopy masztu. Wysokość stopy masztu wynosi 392 m n.p.m. Zysk energetyczny anteny $G_{max} = 8$ dBi. Antena ma dookólną charakterystykę. Zastępcza moc promieniowana izotropowo równa się 16 dBW. Stacja pracuje na trzech kanałach: 5, 32 i 42. ($f_{kan} = 428,5 + (kan - 1) \cdot 0,0125$ MHz). Określony zostanie azymut maksymalnego i minimalnego zasięgu stacji, jeśli wartość graniczna natężenia pola zapewniająca poprawną łączność wynosi 22 dB μ V/m na wysokości 1,5 m (stosując poprawkę height gain zawartą w ITU P.370-7). Dla punktów wyznaczających zasięg wyznaczony zostanie także profil terenu.

2 Obliczenia własne

2.1 Poprawka height gain

Realizacja projektu z wykorzystaniem programu „Mapki” wymagała wyznaczenia poprawki height gain, która w rekomendacji ITU-R P-370.7 [1] opisana jest wzorem:

$$HG = \frac{c}{6} \cdot 20 \log_{10}\left(\frac{h_2}{10}\right), \quad (1)$$

gdzie:

- c - współczynnik zależny od częstotliwości oraz zabudowy terenu,
- $\frac{h_2}{10}$ - wysokość zawieszenia anteny odbiorczej nad powierzchnią terenu, względem wysokości wyjściowej 10 metrów.

Z rekomendacji ITU-R P.370-7 wybrany został współczynnik $c = 6$ dB. Odpowiada on zakresowi fal UHF (300 - 3000 MHz) w strefie podmiejskiej. Taki wybór jest optymalny dla warunków propagacyjnych w miejscowości o zabudowie niskiej i średnio gęstej, jaka występuje w Limanowej. Zakładana w projekcie wysokość $h_1 = 1,5$ m n.p.t., a poprawka wyznaczona zostanie względem $h_2 = 10$ m n.p.t. Po podstawieniu otrzymano:

$$HG = \frac{6}{6} \cdot 20 \log_{10}\left(\frac{1,5}{10}\right) = -16,48 \text{ [dB]} \quad (2)$$

Antena odbiorcza w symulacji umieszczona została na wysokości 10 m, gdzie poziom odebranego sygnału jest znacznie wyższy. Aby to skompensować należy wyznaczoną wartość HG odjąć od minimalnej wartości pola elektrycznego, która zapewnia poprawną łączność, tj. 22 dB μ V/m - zgodnie z założeniami projektu. Otrzymano:

$$E_{min} = 22 \text{ dB}\mu\text{V/m} + 16,48 \text{ dB} = 38,48 \text{ dB}\mu\text{V/m} \Rightarrow E_{min} = 39 \text{ dB}\mu\text{V/m} \quad (3)$$

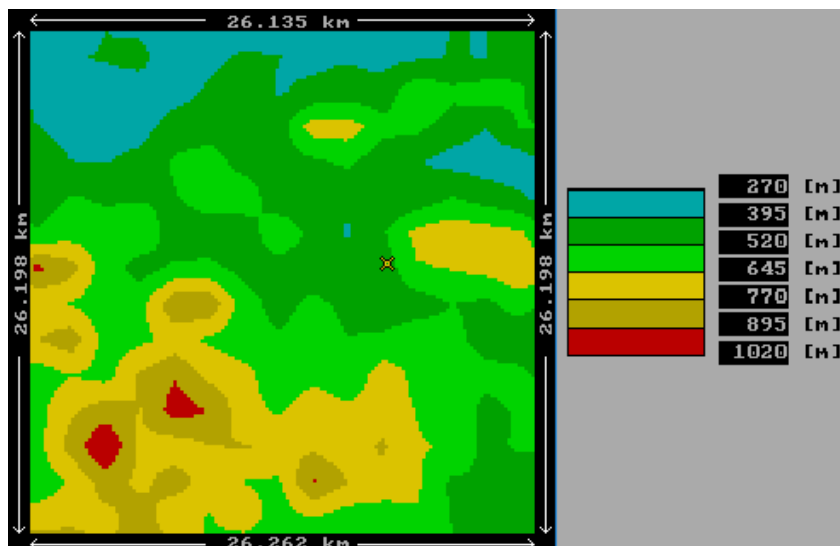
Wartość E_{min} została zaokrąglona w górę, ponieważ zaokrąglenie w dół spowodowałoby przekłamanie, skutkujące rzeczywistym zbyt niskim poziomem sygnału na wysokości 1,5 m, pomimo wyników symulacji wskazujących na natężenie pola elektrycznego na poziomie 22 dB μ V/m.

2.2 Konwersja z dBW na kW

$$EIRP \text{ [kW]} = 0,001 \cdot 1 \text{ [W]} \cdot 10^{\frac{EIRP \text{ [dBW]}}{10}} \Rightarrow EIRP = 0,001 \cdot 10^{\frac{16}{10}} = 0.04 \text{ [kW]} \quad (4)$$

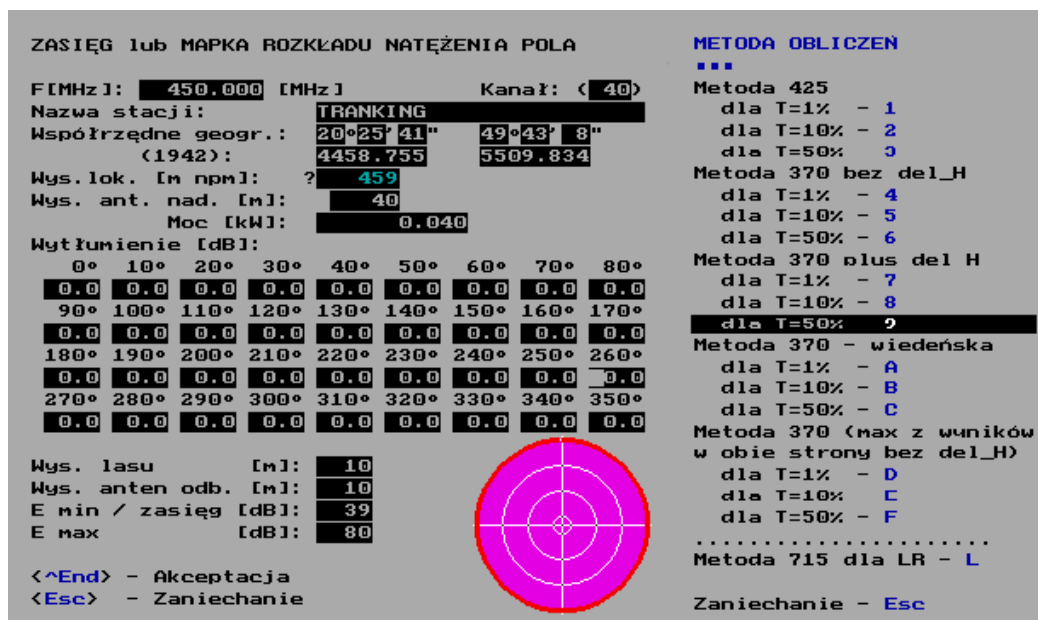
3 Symulacje wykonane programem „Mapki”

Z powodu niedokładności mapy zaimplementowanej w programie, do obliczeń przyjęty został punkt najbliższy od zakładanego w projekcie. Ma on współrzędne geograficzne 20°25'41"E, 49°43'8"N i znajduje się na terenie Limanowej. Tym samym zmieniła się też wysokość bezwzględna stopy masztu. Dla nowego położenia wynosi ona 459 m n.p.m.

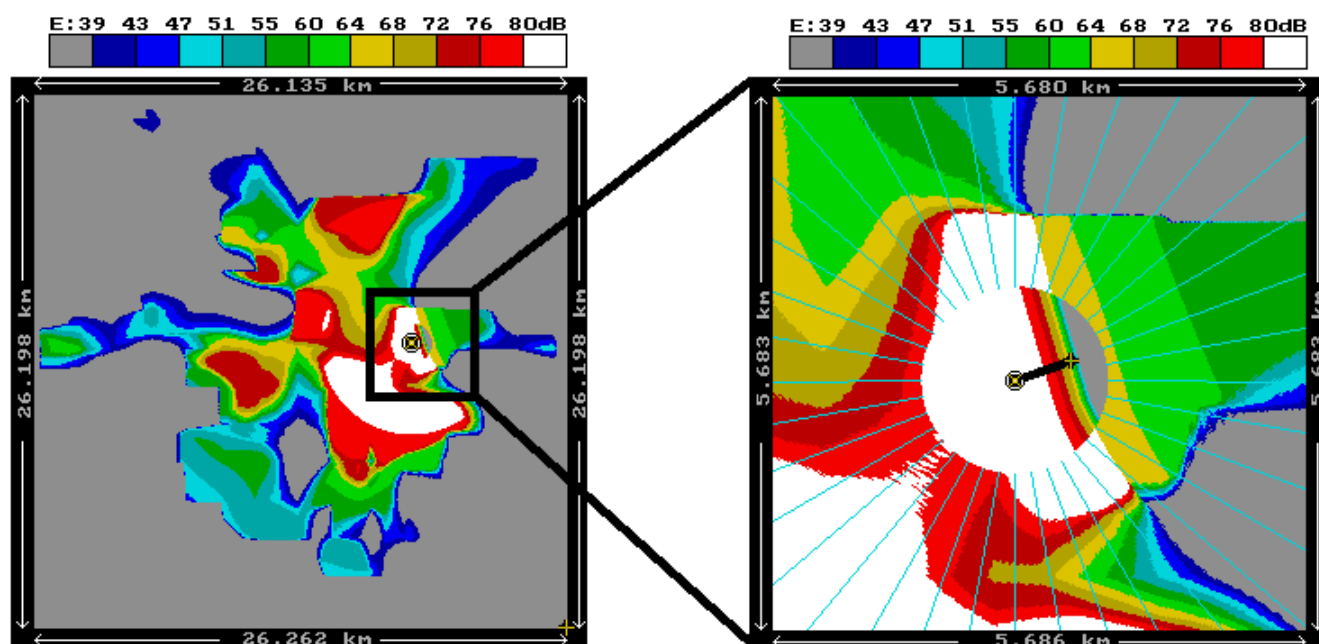
Rysunek 1: Mapa wysokościowa badanego terenu

Wstępna analiza wysokościowa obszaru wokół nadajnika pozwala zauważyć, że jest to teren górzysty, z dużymi zmianami wysokości, a nadajnik umieszczony jest w pobliżu wzniesienia, co prawdopodobnie ograniczy propagację fal radiowych w kierunku wschodnim.

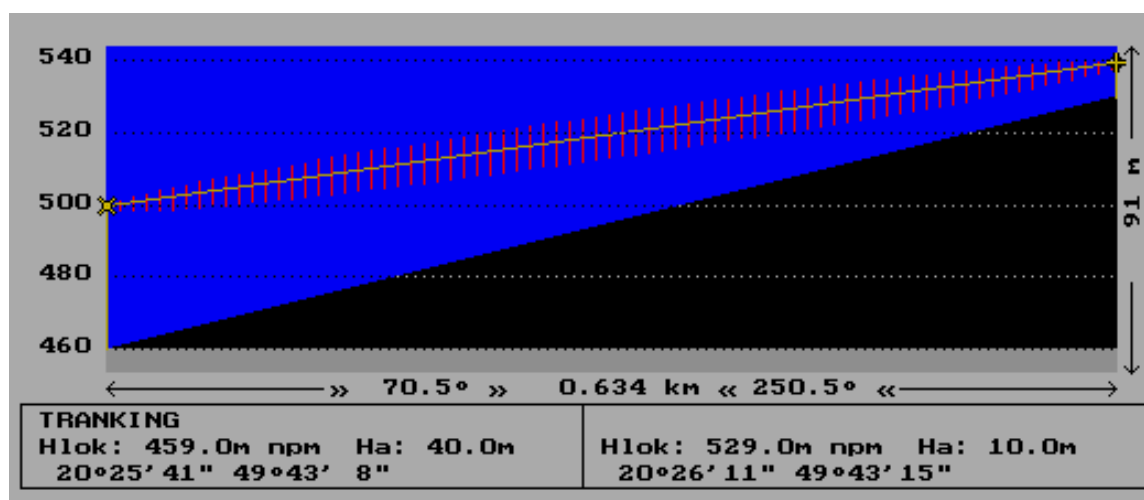
Rysunek 2: Częstotliwość, współrzędne geograficzne oraz wysokość zawieszenia anteny nadawczej, moc, wysokość zawieszenia anteny odbiorczej oraz E_{min} (z uwzględnieniem poprawki HG) i E_{max}

3.1 Zasięg minimalny

Rysunek 3: Mapa poziomu sygnału oraz powiększony fragment z naniesioną siatką azymutalną oraz ścieżką pomiędzy nadajnikiem (X) i odbiornikiem (+) dla E_{min}

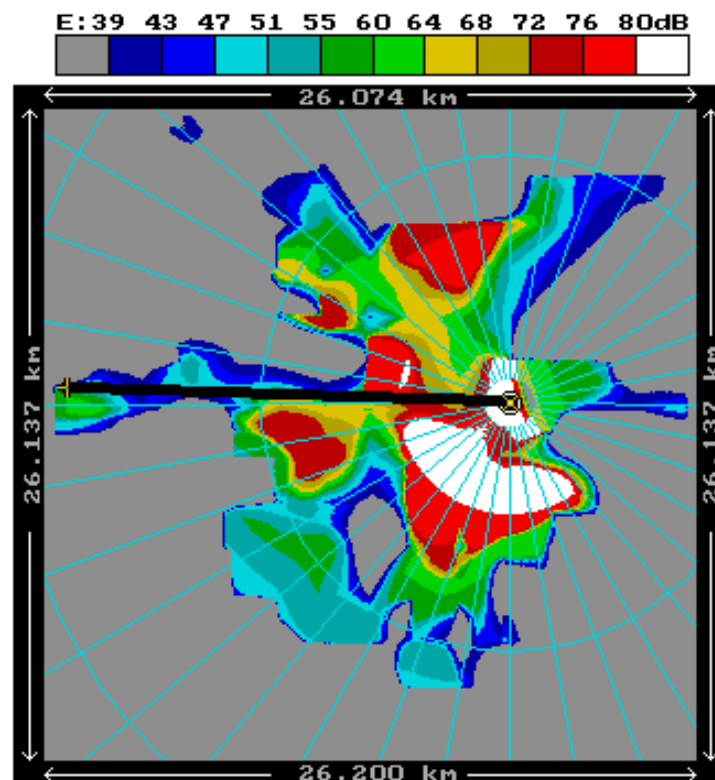
Sygnał, zgodnie z przewidywaniami jest bardzo szybko tłumiony w kierunku wschodnim. Minimalny zasięg - odległość do najbliższego punktu, w którym wartość natężenia pola elektrycznego spada poniżej E_{min} - występuje na azymucie 70° . Dokładną odległość od nadajnika do tego punktu można określić dzięki funkcji analizującej profil terenu.

Rysunek 4: Profil terenu dla ścieżki zaznaczonej na rys. 3 (dla E_{min})

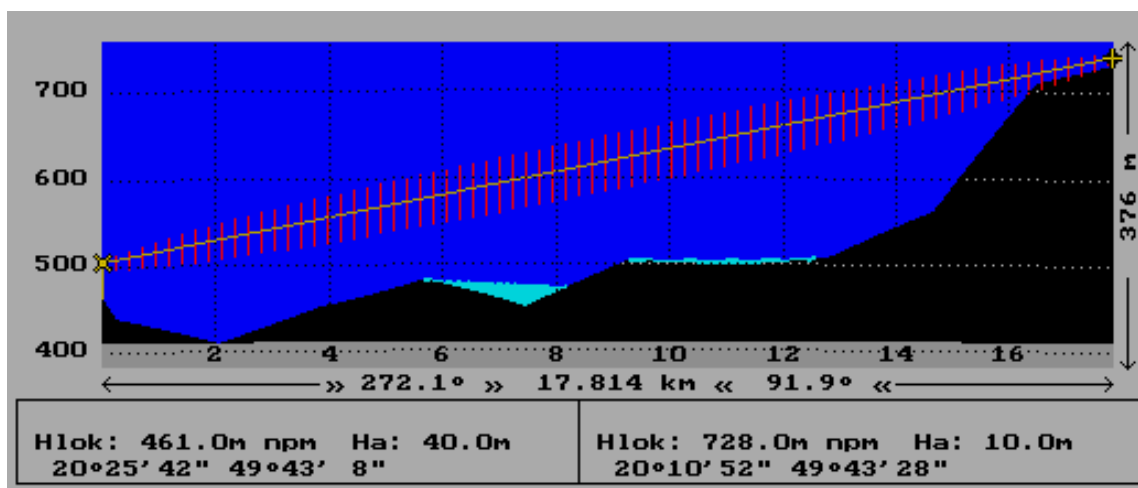
Z rys. 4 wynika, że zasięg minimalny wynosi 634 m na podanym powyżej azymucie. Dodatkowo funkcja analizy profilu terenu pozwala na zbadanie 1. strefy Fresnela, w której przenoszona jest największa część energii. Pomiędzy analizowanymi punktami jest ona całkowicie odsłonięta.

3.2 Zasięg maksymalny

Rysunek 5: Mapa poziomu sygnału z naniesioną siatką azymutalną oraz ścieżką pomiędzy nadajnikiem (X) i odbiornikiem (+) dla E_{max}

Zasięg maksymalny można określić przez znalezienie najbardziej oddalonego od nadajnika punktu, w którym $E \geq E_{min}$. Dodatkowo na prostej łączącej ten punkt z nadajnikiem nie mogą występować spadki natężenia pola elektrycznego poniżej E_{min} .

Rysunek 6: Profil terenu dla ścieżki zaznaczonej na rys. 5 (dla E_{max})

Na tej trasie 1. strefa Fresnela jest prawie w całości odsłonięta. Dopiero w odległości około 16 km można zaobserwować niewielkie przesłonięcie od dołu przez wypukłość terenu. Zasięg maksymalny wynosi 17,814 km na azymucie 272°.

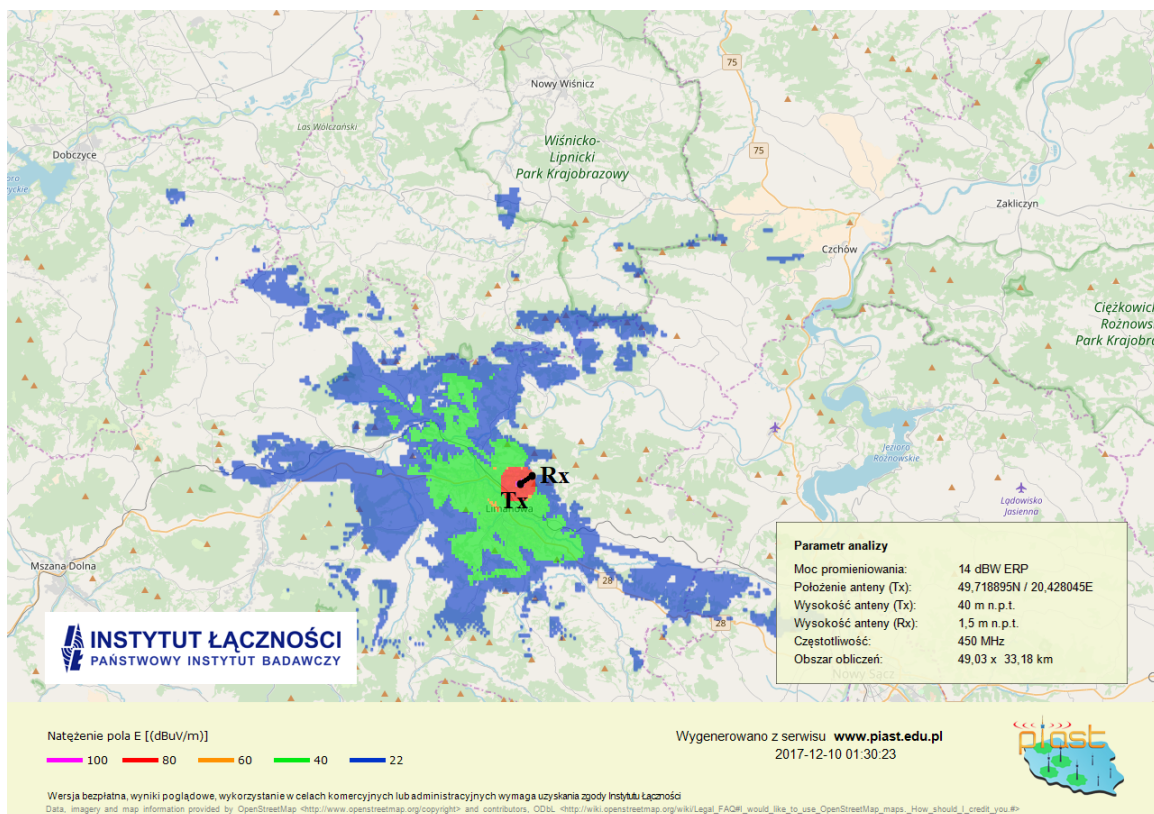
4 Symulacje wykonane na platformie „Piast”

Położenie kursora 49°40'52.8"N 20°26'12"E <small>20.43667, 49.68134</small>	dl. Geograficzna nadajnika: 20.428045 OK sz. Geograficzna nadajnika: 49.718895 OK	Wysokość terenu 472 <small>m n.p.m</small>	Obszar obliczeń 10 x 14.4 <small>[km]</small>	Poziom sygnał w punkcie - <small>[dB(μV/m)]</small>																																																																								
Model propagacyjny ITU-R P.1546	Typ ch-a anteny Wyłumienie	Odniesienie EIRP (dBi)	System Brak	Rodzaj analizy Natężenie pola elektr																																																																								
Podstawowe parametry analizy		Charakterystyka pozioma anteny [dB]																																																																										
Poziom mocy promieniowanej [dBW]: 16 Częstotliwość [MHz]: 450 Wysokość anteny nadawczej [m n.p.t.]: 40 Wysokość anteny odbiorczej [m n.p.t.]: 1.5 Numeryczny model terenu: SRTM3 Rozdzielczość [sek. geo]: 5		<table border="1"> <tr> <th>0°</th><th>10°</th><th>20°</th><th>30°</th><th>40°</th><th>50°</th><th>60°</th><th>70°</th><th>80°</th><th>90°</th><th>100°</th><th>110°</th></tr> <tr> <td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <th>120°</th><th>130°</th><th>140°</th><th>150°</th><th>160°</th><th>170°</th><th>180°</th><th>190°</th><th>200°</th><th>210°</th><th>220°</th><th>230°</th></tr> <tr> <td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr> <th>240°</th><th>250°</th><th>260°</th><th>270°</th><th>280°</th><th>290°</th><th>300°</th><th>310°</th><th>320°</th><th>330°</th><th>340°</th><th>350°</th></tr> <tr> <td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr> </table>			0°	10°	20°	30°	40°	50°	60°	70°	80°	90°	100°	110°	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	120°	130°	140°	150°	160°	170°	180°	190°	200°	210°	220°	230°	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	240°	250°	260°	270°	280°	290°	300°	310°	320°	330°	340°	350°	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0°	10°	20°	30°	40°	50°	60°	70°	80°	90°	100°	110°																																																																	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																																																																	
120°	130°	140°	150°	160°	170°	180°	190°	200°	210°	220°	230°																																																																	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																																																																	
240°	250°	260°	270°	280°	290°	300°	310°	320°	330°	340°	350°																																																																	
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0																																																																	
Parametry propagacyjne																																																																												
Procent czasu [%]: 50 Procent lokalizacji [%]: 50 Poprawka na nieregularność terenu: Brak Wersja metody: 5																																																																												

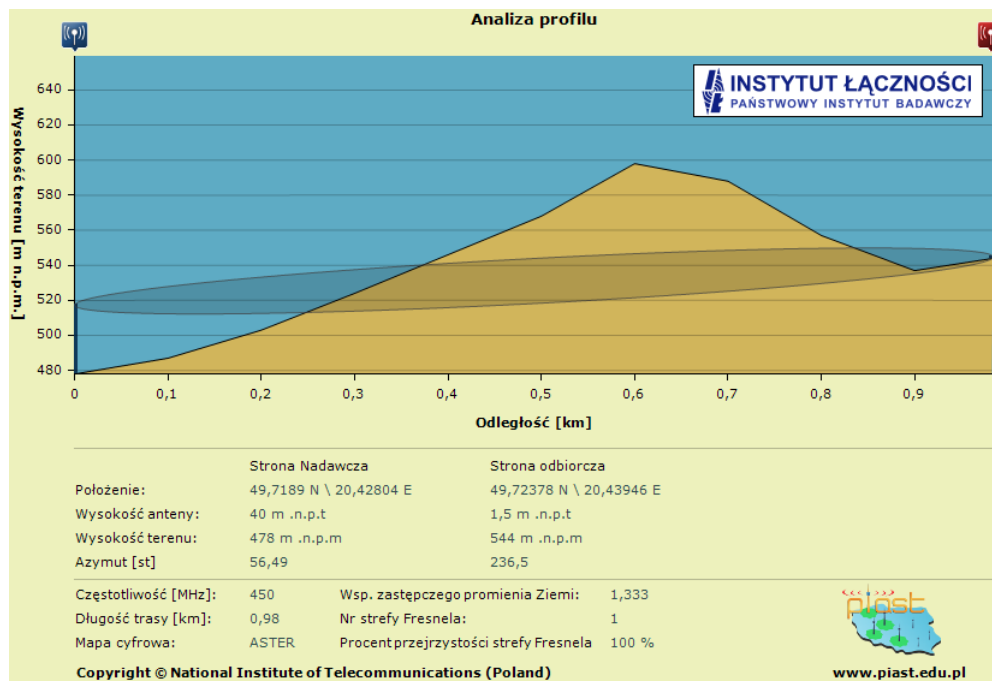
Rysunek 7: Częstotliwość, współrzędne geograficzne oraz wysokość zawieszenia anteny nadawczej, zastępcza moc promieniowana izotropowo, wysokość zawieszenia anteny odbiorczej

Na platformie „Piast” nadajnik umieszczony został w tym samym punkcie, co wcześniej w programie „Mapki”. Do wykonania symulacji użyta została metoda ITU.R P.1546-5. Wersja piąta jest najnowszą wersją tej metody. Wysokość anteny odbiorczej ustalona została na 1,5 m n.p.t. Pozwala to na opuszczenie wcześniej wprowadzonej poprawki na E_{min} , ponieważ „Piast” uwzględnia to automatycznie. Symulację wykonano dla 50% czasu i 50% lokalizacji.

4.1 Zasięg minimalny

Rysunek 8: Mapa poziomu sygnału oraz powiększony fragment z naniesioną ścieżką pomiędzy nadajnikiem (Tx) i odbiornikiem (Rx) dla E_{min}

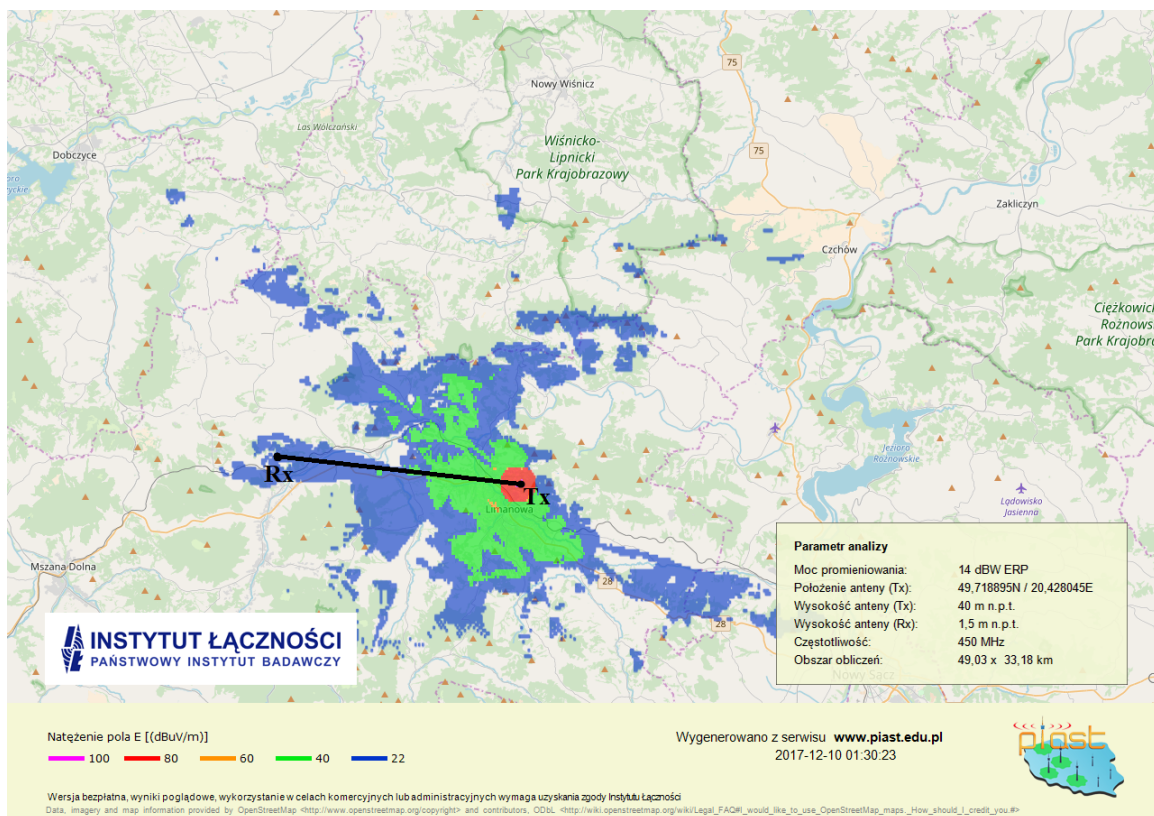

Rysunek 9: Profil terenu dla ścieżki zaznaczonej na rys. 8 (dla E_{min})

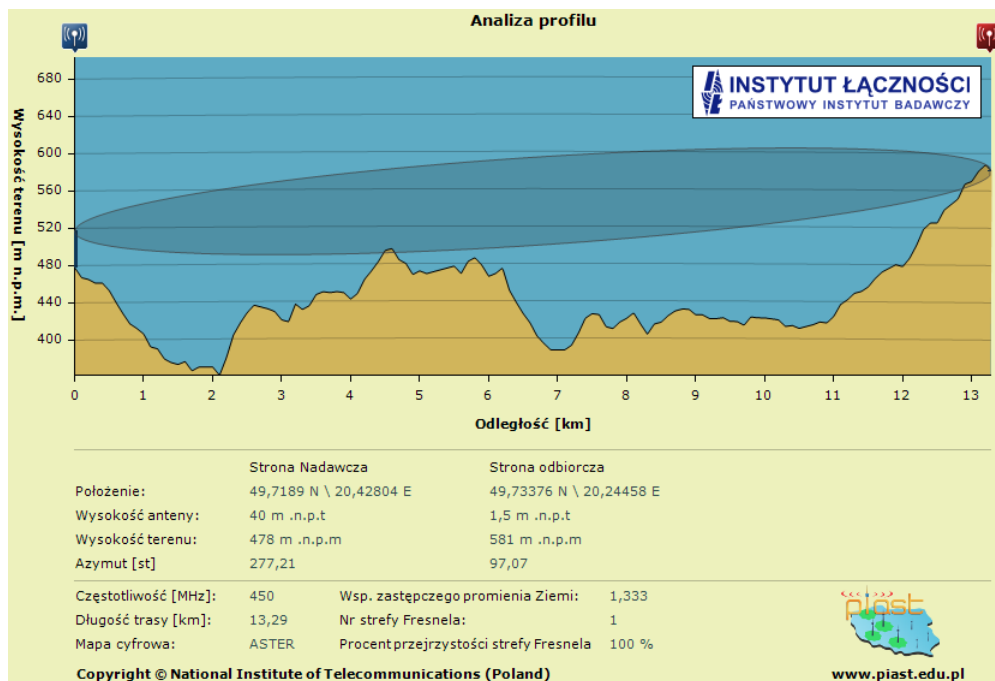
Wynik bardzo zbliżony do uzyskanego metodą ITU-R P.370-7. Szybko narastające zbocze góry okazuje się skuteczną przeszkodą. Zasięg minimalny na azymucie 56,49° wynosi 980 m.

4.2 Zasięg maksymalny

Rysunek 10: Mapa poziomu sygnału oraz powiększony fragment z naniesioną ścieżką pomiędzy nadajnikiem (Tx) i odbiornikiem (Rx) dla E_{max}

Rysunek 11: Profil terenu dla ścieżki zaznaczonej na rys. 10 (dla E_{max})

Rezultaty uzyskane są bardzo podobne do uzyskanych w programie „Mapki”. Zauważalne jest jednak skrócenie zasięgu maksymalnego o około 4,5 km. Wynosi on 13,29 km na azymucie 277,21°.

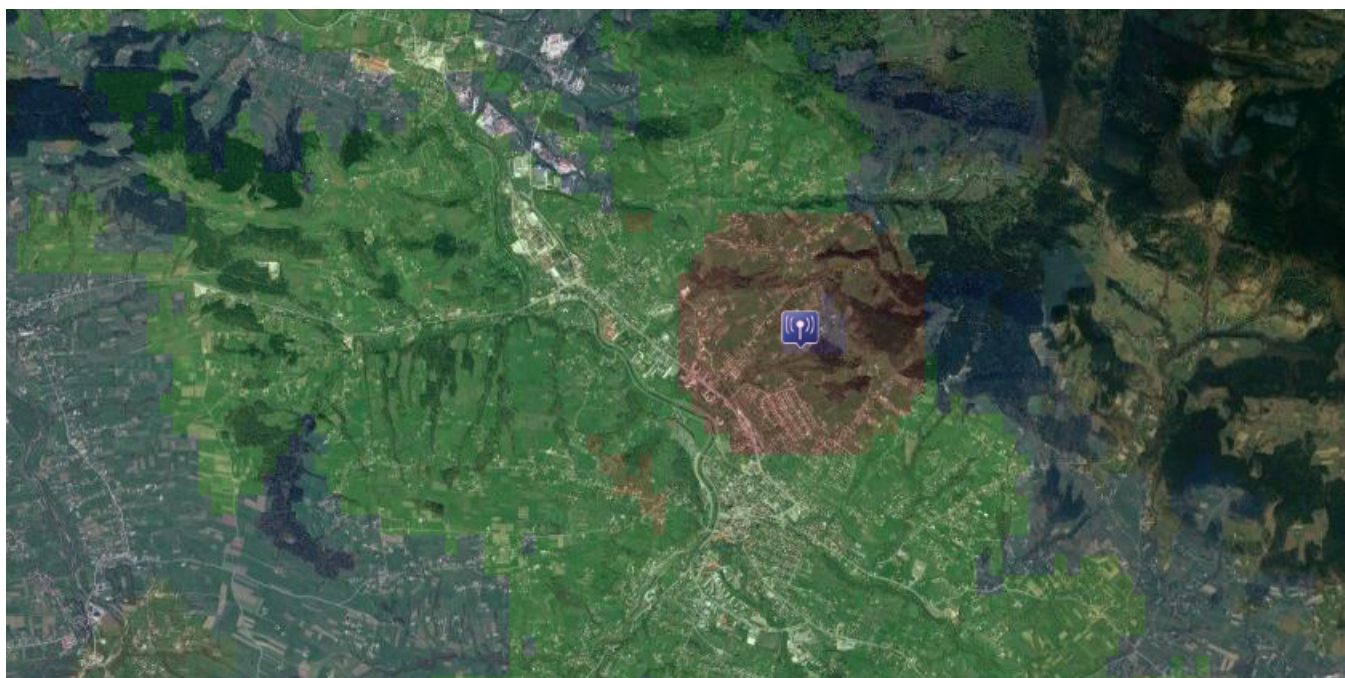
5 Podsumowanie

Tablica 1: Porównanie zasięgów: maksymalnego i minimalnego dla programów „Mapki” oraz „Piast”

Program Parametr	Mapki	Piast
Zasięg minimalny		
Azymut [°]	70	56,49
Dystans [km]	0,634	0,98
Zasięg maksymalny		
Azymut [°]	272	277,21
Dystans [km]	17,814	13,29

Z powyższego zestawienia wynika, że zarówno azymut zasięgu minimalnego, jak i maksymalnego dla obu metod jest podobny. Dla zasięgu minimalnego różnica wynosi $13,51^\circ$, a dla zasięgu maksymalnego zaledwie $5,21^\circ$. Zasięgi minimalne różnią się o 346 metrów na korzyść wyników otrzymanych metodą ITU-R P.1546-5. Większa różnica występuje dla zasięgów maksymalnych. Tutaj metodą ITU-R P.370-7 uzyskano zasięg większy o 4 524 m.

Należy też zaznaczyć, że metoda ITU-R P.370 jest już nieaktualna. ITU-R P.1546 jest jej następcą i to ona powinna być stosowana do obliczeń, tak więc wyniki nią otrzymane można uznać za bliższe rzeczywistości warunkom.

Rysunek 12: Pokrycie miasta Limanowa, w miejscach niepokolorowanych sygnał poniżej E_{min} , zdjęcie satelitarne z platformy „Piast”

Na rys. 12 przedstawione zostało zdjęcie satelitarne z naniesionymi poziomami natężenia pola. Jak widać tak umieszczony nadajnik zapewnia pokrycie terenu całego miasta, a także okolicznych wsi.

6 Bibliografia

[1] ITU, ITU-R Recommendation P.370-7, VHF and UHF propagation curves for the frequency range from 30 MHz to 1 000 MHz